

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Principia Juris Canonici : Ex Libro ... Decretalium Gregorii
IX. Pontificis M / Antehac In Alma & Archi-Episcopali
Benedictina Universitate Salisburgensi**

König, Robert

Salisburgi, 1725

VD18 80460526

39. De censibus, exactionibus, & procurationibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61800)

litiōse ingerat quoad perceptionem fructuum beneficii, live deinde in proprios usus convertat, live tantum impediāt, ne ad Beneficiū perveniant; qui talis præter privationem juris patronatūs etiam excommunicationem incurrit. Trident. *sess. 22. de Reformat. c. 11. §. quodsi ejusd. Ecclesia. & ibi Barb. IV.* Si Patronus contra functiones canonicas venditione, aut alio quocunque modo prohibito jus patronatūs in specie in alium transfert. Trident. *sess. 25. de Reformat. c. 9. §. nec dictum & ibi Barb. Pialec. in Prax. Episc. p. 2. c. 5. n. 1. n. 37.*

Propter non usum (intellige positivum, non merè negativum) ac præscriptionem perditur jus patronatūs, si Patronus tanto tempore, quantum de jure requiritur ad præscriptionem, præsentationes de Rectore Ecclesiæ facere, cum posset, omisit, & duabus saltem vicibus Rector fuerit sine præsentatione institutus. Panormit. *consil. 106. vol. 2. Barb. J. E. U. lib. 3. c. 12. n. 257.*

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
TITULUS XXXIX.
De Censibus, Exactionibus,
& Procuracionibus.

Quemadmodum Jus patronatūs, ita & census, exactiones, & procuraciones onera sunt Ecclesiarum, ac beneficiorum Ecclesiasticorum, de quibus proinde hic sigillatim.

Pars I.
De Censibus.
SUMMARIA.

1. Censuum homonymia. 2. Definitio. 3. Divisio. 4. usus.
9. Quinam possint imponere censum? 9. 10. 11. An, & quatenus census possit exigi à Monasteriis, aut Parochiis incorporatis? 12. In quibus rebus census constitui possit? 13. Adferuntur requisita ad censum imponendum. 14. Quis sit finis census. 15. An census remitti possit?

§. I.

Vocabulum *census* non uno semper significato, sed variè pro cuiuslibet instituto à variis accipitur, uti id ipsum Comentatores accuratè ad *h. t.* notare solent. Hic loci significat pensionem annuam ex redditibus Ecclesiasticis in recognitionem subjectionis, aut beneficii solvendam. In qua acceptatione.

§. II.

Definitur census, quòd sit pensio, quæ de proventibus Ecclesiæ, Monasterii, aliorumve piorum locorum Prælati in signum subjectionis, vel patroni in recognitionem beneficii, vel aliis ex alia iusta causa persolvitur.

§. III.

Dividitur census in novum, & antiquum, **3**
Novus est, qui ab initio non fuit impositus: vel qui non solvitur regulariter ab aliis Ecclesiis: aut qui imponitur ex causis de Jure Canonico non prodictis. Hostiens. in *Summa. h. t. n. 4.* Honorius *cod. t. n. 6.* *Antiquus* dicitur, qui ab initio, id est, tempore foundationis, consecrationis, vel concessæ exemptionis constitutus est. Potissima autem, & principalis species census est *cathedraticum*, quod nihil aliud est, quam certa summa, scilicet duo solidi (id est aurei rhenani, vulgò *Goldgulden.* *c. 16. de Offic. Ordin.*) singulis annis in recognitionem cathedræ Episcopalis præstanda; & quia olim in Synodo deponi debebat, etiam *Synodaticum* appellatur.

§. IV.

Causa efficiens census est is, qui illum imponit. Potest autem **4**

I. Sine dubio imponere S. Pontifex; quod plerumque facit in signum & argumentum indulgæ libertatis, & protectionis. *c. recipimus. de Privileg. c. constitutus. de Religios. domib.*

II. Episcopus, quando remittit jura Episcopalia. *d. c. constitutus.* quæ remissio, ut legitime fiat, fieri debet auctoritate Superioris, &

om consensu, ac consilio Capituli: est enim species alienationis; vel quando concedit aliquas Ecclesias, incorporando piis locis saltem de consensu sui Capituli: *c. pastoralis. de his, qua sunt à Pralat.* Item sibi, vel alteri censum reservare potest tempore dedicationis, vel consecrationis, dotationis, aut fundationis pii alicujus loci, vel Ecclesie: *c. Eleutherius causa 18. q. 2. c. prohibemus. & ibi Gloss. in V. census. & c. quanto h. t.* Hostiens. in *Summa. Eod. tit. n. 3.* Neque hoc in casu videtur necessaria autoritas Superioris, cum hoc de jure concessum sit, & solum videatur requiri in impositione novi census.

6 III. Censum imponere possunt Archidiaconi, Archipresbyteri, Abbates, aliiq; ad quos pertinent Ecclesie; modò tamen his in casibus etiam in impositione antiqui census auctoritas Episcopi concurrat. Nisi fortè tales personæ Ecclesiasticæ sint, quæ jurisdictionem quasi Episcopalem ibi locorum habent, ubi Ecclesie, quibus censum imponunt, sunt sitæ, & hoc quoad censum perpetuum sibiq; vel aliis ab his personis quærendum: Neque enim absurdum videtur, reliquos etiam Sacerdotes, ac Ecclesiarum Rectores posse saltem ad solutionem census se personaliter obligare, maximè si illa obligatio triennis renovetur, ut satisfiat *Extravag. ambitiosa. de Reb. Eccles. non alien.* Panorm. in *c. praterea. h. t.* Barb. in *c. prohibemus. n. 5. Eod. Inst. moral. tom. 3. lib. 10. c. 7. q. 5.*

7 IV. Censum imponere potest Patronus tempore fundationis, sed non aliter, quàm interveniente consensu, & auctoritate Episcopi. *c. 23. & ibi Panorm. de Jure patron.*

8 V. Ecclesia Matrix Ecclesie filiali, ut textus est ex mente Hostiens. *cit. l. in c. praterea de Transact.*

Episcopi itaque, & jamjam enumeratæ personæ ex causis, ac sub modo, & forma prædictis censum etiam perpetuum origina-

liter Ecclesie in suam quoque utilitatem imponere possunt; novum verò regulariter nunquam exigere, nec veterem sive in suam, sive aliorum utilitatem augere valent, tamen facultates Ecclesiarum augeantur. *c. prohibemus 7. h. t. & ibi Panorm. & Barb. Additi: regulariter: si enim sublit rationabilis causa, puta utilitas alterius Ecclesie valde pauperis, de novo Ecclesie valde diviti, & abundantiam censum imponere possunt. Panorm. in d. c. 7. adhibito tamen consensu Capituli, cum impositio census sit alienatio juris Ecclesie. Panorm. ad d. c. 7. Barb. ibid.*

§. V.

Subjctum census est Ecclesia, vel res, quæ onere census legitime gravata est. arg. *c. 1. de Reb. Eccles. non alien.* Non possunt autem censu gravari Monasteria. *c. 3. h. t.* quia impositio census, cum sit onus quoddam, spectat ad *Legem Diocesanam*, à qua omnia Monasteria sunt exempta. *c. quam sit 5. causa 18. q. 2. c. 8. causa 10. q. 3. c. 8. & 34. causa 16. q. 1.* Ubi notandum est, quòd communiter *Lex Episcopalis* à DD. dividatur in *Diocesanam*, & *Jurisdictionis* per *c. 18. de Offic. Ordinari.* ubi Gloss. censet *Legem Jurisdictionis* illam esse, quæ in dando consistit, id est, quæ Episcopus dare debet, sive jam sint de potestate Ordinis, ut dare confirmationem, ordines, consecrationem; sive de potestate jurisdictionis, ut conferre beneficia, tribuere curam animarum, sententias judiciales proferre &c. *Legem Diocesanam* autem illam dici, quæ consistit in recipiendo, id est, quorum percipiendorum Episcopus jus habet; eorum modi sunt exactis cathedralicis, charitativi subsidii, pensionis alumnaticæ, quartæ mortuorum, quartæ decimarum &c. Et ab hac lege Diocesana Monasteria regulariter exempta sunt per *jurâ allegatâ.* adeò ut in hac parte Monasteria habeant intentionem fundatam in jure, & si ab ipsis aliqua exiguntur de *Legè* Dic-

Dioecelana, non opus sit, suam exemptionem exhibere, utpote quæ ex Jure communi patet, sed Episcopus subjectionem, & exemptionem ab hac regula probare debeat.

10 *Controvertitur I.* An talis exemptio ad Parochias quoque Monasteriis incorporatas extendi possit, ac debeat?

Videbitur fortassis, quod non, juxta Gloss. in c. inter cetera. causâ 10. q. 3. V. solutionis. ubi dicit Monasteria quidem à lege Dioecelana esse exempta, non verò eorum capellas per c. ult. & penult. de Capellis Monachor. & c. Monachis. de Præbend.

Verùm ex allegatis juribus id expressè haud colligitur, atque hinc etiam in plerisque incorporationibus solet addi clausula: *salvo jure Episcopali.* Certè cit. Gloss. admittit, quod hæc exemptio etiam in Parochiis acquiri possit, vel privilegio, aut præscriptione quadragenaria. c. de quarta. 4. & ibi DD. de Præscr. vel contraria consuetudine. Barb. I. E. U. lib. 3. c. 19. n. 6. unde si quæ Parochiæ his titulis gaudent, gaudebunt exemptione à regula ordinaria. Imò idem Barb. loc. cit. n. 9. & 14. rectè docet, similem exemptionem jure extendi ad Parochias pleno jure unitas, & incorporatas, siquidem vi talis unionis parochiæ, cessant esse Parochiæ, & ut loquitur Riccius in Praxi unionis Benef. resol. 3 19. cum aliis DD. citatis, vi unionis tolluntur omnia vincula, quæ erant penes talem Parochiam, & assumunt naturam, consuetudines, & privilegia Monasterii, cui annectitur; sicque decisum sæpius esse in Rota testatur idem Riccius *ibidem.* Interim fatendum, hæc in re peculiariter accordata servanda esse.

11 *Controvertitur II.* An Monasteria, & Parochiæ iisdem incorporatæ teneantur ad pensionem alumnaticam.

Equidem Trident. sess. 23. c. 18. de Reformat. statuit, ut in qualibet Dioecesi, prout illa ampla, vel stricta est, unum, vel plura se-

minaria erigantur, & sufficienter dotentur ex fructibus Mensæ Episcopalis, Capituli, & quarumcunque dignitatum, Abbatiarum, Prioratuum cujusque Ordinis, beneficiorum quarumcunque etiam Regularium, etiamsi exempta, aut nullius Dioecesis, vel aliis Ecclesiis, Monasteriis, & aliis quibusvis piis locis etiam exemptis annexa sint. In summa, ut Zerola in Praxi Episcopali V. Seminarium ad 5. & Barb. in Collect. an. ad hoc cap. inquit, omnes debent contribuere ad Seminarium, & nullus est exemptus, nisi qui nominatim excipitur in Concilio, cum verba Textus clara sint. Jacob. Pignatell. tom. 1. consue. 223.

At quia in cit. Constit. Trident. hæc exemptio reperitur, quod nempe illa Collegia, in quibus Seminarium discentium, vel docentium ad commune bonum Ecclesiæ promovendum actu habetur, sint exempta ab hac contributione: & insuper Barb. loc. cit. n. 13. sustinet, Seminario contribuere cogi non debere Abbatem, qui in territorio, & jurisdictione prius Seminarium proprium exerebat, & provisum retinebat; concludendum est, pauca Monasteria ad hanc pensionem alumnaticam teneri, ex quo pleraque habent actu ejusmodi Seminaria. De Parochiis verò incorporatis non immeritò dubitaveris, eò quod illæ expressè non excipiantur, quin potius specificè in decreto comprehenduntur. Unde Barb. loc. cit. n. 22. ait, quod Seminario teneantur contribuere beneficiati beneficiorum collationis Monachorum, si intra fines Dioecesis sunt, & ita decisum esse. Nihilominus theoreticè contrarium defendi potest, cum enim Ecclesiæ Parochiales unitæ sunt veluti membra Monasterii, & cum ipso constituant simul unum corpus, & omnes redditus Parochiarum pertineant ad Monasterium, atque Parochis, seu expositis Vicariis tantum relinquatur, quantum necessarium est ad

ad eorum honestam sustentationem; reliqui verò proventus applicentur ad Religiosos, & alumnos studentes in Monasterio alendos, sequitur intentionem S. Concilii Trident. per hoc jam adimpleri, adeoque Parochos, seu Vicarios nullo modo cogi posse, ut insuper aliquid contribuant, sed tanquam membra simul cum corpore esse exempta. Ad id, quod Barb. in contrarium asserit, dicendum est, esse intelligendum de illis Beneficiatis, qui integros fructus alicujus beneficii sibi collati percipiunt.

§. VI.

- 12 *Materia, seu Objectum* censûs sunt res, quæ pondere, numerò, & mensurâ constant, proventus & fructus rerum mobilium, & immobilium: quia non tantum in nummis, sed etiam in frumento, vino, oleo, gallinis, pullastris, & aliis id generis census constitui potest. *c. cum Canonicis. c. ex parte h. t.* Quid autem, & qualiter solvendum sit, conventio, vel Scriptura, aut instrumentum super censu solvendo confectum inspiciendum erit, cujus sanè tenori, & formæ ad unguem standum.

§. VII.

- 13 *Forma* constituendi censum consistit in requisitis, quæ potissimum quinque. *Primum* est auctoritas Episcopi. *Secundum* consensus Capituli. arg. *c. Pastoralis. & c. tua. de his, quæ fiunt à major. part. Capit.* *Tertium* consensus Ecclesiæ, cui imponitur census, si est collegiata. *c. 1. de Rerum permut.* *Quartus* justa causa, puta remunerationis, relevandæ paupertatis & indigentia, redimendæ vexæ, denique illa justa causa judicatur, quæ evidentem utilitatem affert. *Gloss. & DD. in c. nisi de Præbend. P. Engel h. t. n. 3. & 4.*

§. VIII.

- 14 *Finis* censûs variat; ob diversum siquidem finem centum imponi constat ex definitione. In dubio tamen si solvatur Episcopo, vel Prælato inferiori, præsumitur solvi in signum sub-

jectionis, admittitur tamen probatio in contrarium per *c. omnis anima.* ubi Panormit. *c. quoniam de Privileg.* Quod si hæc solutio censûs fiat uni Ecclesiæ ab altera, necessario subjectionem non arguit, cum fundamentum præsumptionis legalis non adsit: nam æque facile ex alia causa præstari solutio censûs potest, quam ex titulo subjectionis, Panormit. *in c. quanto n. 2. h. t.*

§. IX.

Effectus censûs est ipsa annua rerum censuum perceptio; quod verum, si is, cujus rebus census est impositus, solutionem injulle non remoretur, vel detrectet: si enim detrectet, est actio in factum, aut interdictum retinendæ, vel recuperandæ possessionis. Speculator *h. t. §. 1.* Interim absurdum haud videtur, quin Ordinarius loci etiam censum in signum subjectionis solvi consuetum ex rationabili & legitima causa cum consilio, & consensu sui Capituli remittere, vel imminuere possit per Text. *in c. cum Venerabilis, h. t. Hostiens. in Summa Eod. tit. c. pastoralis. c. tua de his, quæ fiunt à Prælat.* Imò ut bene notat *ibid.* Hostiens. tanta evenire potest paupertas, ut eâ durante Episcopus teneatur remittere arg. *quando h. t. & c. suggestum de Decimis.* Eâ tamen paupertate cessante censum illum quandocunque volet, reducere poterit, tametsi jam longissimo tempore nulla censûs solutio facta sit, arg. *l. compet. C. de Præscript. 30. vel 40. annorum.* Panormit. *in c. significavit. in fin. h. t.*

Pars II.

De Exactionibus.

SUMMARIUM.

17. *Exactionis diversa acceptio.* 18. *Definitur civitatum subsidium.* 19. *Qui exigere possint?* 20. *à quibus?* 21. *In qua quantitate.* & *de quibus rebus?* 22. *Et quomodo fieri debeat exactio?* 23. *Finis.* 24. *Et effectus exactionis.*

§. I.

Exactionum nomine veniunt non tantum tributa, atque collectæ, quæ subditis extra ordinem imponuntur, sed etiam pedagia, guidagia, aliæque similia onera. *c. penult. h. t. in 6.* Hic pro subsidio charitativo germanicè *Wettoder Liebe*: Geld sumitur, &

§. II.

Definitur exactio, quod sit pensio, quæ de redditibus Ecclesiasticis extraordinariè, & in subsidium ab Episcopo exigi potest ex iusta causa expressâ simul, & manifestâ. *cap. 5. & 6. h. t.*

§. III.

Causa efficiens exactionis est is, qui petit. Non est autem dubium, exactionem, seu charitativum subsidium petere posse S. Pontificem; sicut & reliquos Prælatos Superiores, imò & Capitulum Sede vacante, Barb. *de Piusf. Episcop. p. 3. alleg. 87.* Innocent. *in c. 1. de Statu Monach. Oldrad. in consil. 104. Cardin. in Clem. 1. §. 1. q. 1. de Excess. Pralat. qui idem in Clem. 1. §. fin. de supplend. negl. Pralat. sentit, quod etiam Prælati inferiores ab Ecclesiis sibi subiectis (subintellige pleno jure) charitativum subsidium petere possunt.*

§. IV.

Subjectum hujus exactionis sunt Clerici subditi, quibus imponitur. Laici nullo modo tenentur ad exactionem, aut charitativum subsidium. *c. quia cognovimus causâ 10. q. 3.* Item peti nequit ab Exemptis. Barb. *de allegat. 87.* Imò tametsi Monasteria absolute exempta non sint, nihilominus tamen ab iis charitativum subsidium peti nequit ab Episcopis, nisi fortè hoc fieret ratione Ecclesiarum & Parochiarum sibi subiectarum, quæ antequam ad Monasteria transierunt, tale subsidium solvete consueverunt. *Clem. 1. & 2. h. t.* Ratio in promptu est, quod Monasteria exempta sint ab iis, quæ pertinent ad Ordina-

rium loci jure legis Dicecesana, ut est etiam exactio charitativi subsidii. Barb. *d. loc. Innocent. in c. 1. de Statu Monach.* An à Parochiis plenò jure incorporatis exigi queat? resolvi potest ex supradictis.

§. V.

Materia, seu Objectum hujus exactionis est id, quod exigitur de fructibus beneficii. Quantum vero titulo subsidii exigi possit, taxatur *in Extravag. vas electionis. §. premissis quoque h. t.* Notat vero Menoch. cum aliis, *de Arbitr. Jud. casu 187. à princ.* quòtam ibi taxatam usu receptam non esse, adeoque illud debet & potest exigi, quod, ac quantum hucusque consuetum erat. Insuper charitativi subsidii solutio aliter fieri non debet, quàm de fructibus beneficii, deductis non solum expensis, cum fructus non nisi his deductis censeantur. *l. si à Domino. §. fin. ff. de Petitione heredit. sed etiam necessariis ad sustentationem, cum ordinata charitas incipiat à se ipsa per c. dilecto. de Prabend. l. preses. & ibi. Bald. C. de Servitut. & aqua.* Planè distributiones quotidiana subsidio hoc oneranda non sunt, cum nomine fructuum non contineantur, ut demonstrat Barb. *F. E. U. c. 18. num. 8.*

§. VI.

Forma Exactionis, seu charitativi subsidii stat in modo legitimo exigendi. Ubi requiritur I. ut exigatur cum consilio Capituli, alioquin invalida erit exactio *c. novi. c. quanto. de his, quæ sunt à Pralat.* II. ut ex iusta, & legitima causa exigatur, sunt autem plures iustæ, & rationabiles causæ petendi subsidium; veluti est, si Episcopus contraxit debita pro defensione suæ Ecclesiæ, eaque aliter commodè solvere nequit, si erogavit magnos sumptus, & impensas in negotia totius Diceceseos: si rem magni momenti, v. g. castrum, vel oppidum emit ad suæ Ecclesiæ conservationem: si iter suscipit ad Papam, vel Imperato-

ratores propter Ecclesie, vel sue Dioceseos utilitatem: si redditus Episcopatus impares sunt ad idonee sustentandum Episcopum; si bellum Episcopo sine causa movetur, nec sufficiunt redditus ad expensas &c. Azor. *Instit. Moral. tom. 3. lib. 9. c. 12.* III. ut exactio sit moderata, & ab initio cum charitate petatur. *c. 6. h. t.* atque inde *subsidium charitativum* esse perhibetur, & alias *doni gratuiti* nomine insignitur. quamvis in effectu onus necessario exsolvendum complectatur, dum rationabili causa existente refractarii, ac renitentes etiam inviti ad solutionem compelli possunt. Innoc. Hostiens. Butr. & Panorm. *ad d. c. 6.*

§. VII.

23 *Finis* exactio est, ut ea promoveatur bonum commune Diocesis, Ecclesie indigenti aut ipsi Episcopo inopi succurratur.

§. VIII.

24 *Effectus* exactio est pensionis exacte solutio, & receptio pro fructuum beneficalium quantitate, ex quibus exactio, seu charitativum subsidium exsolvendum est juxta ante dicta.

Pars III. De Procuracionibus.

SUMMARIA.

25. *Procuratio* quid nominis? 26. *Quid* rei? 27. *Quam* ob causam jus statuat procuracionem esse dandum? 28. *Quinam* teneantur prestare procuraciones? 29. *Procuratio* consistit in vidualibus. 30. *Qua* sit forma? 31. *Quis* finis? 32. *Qui* effectus procuracionis?

§. I.

25 **P**rocuracionis acceptio varia reperitur apud Calepinum, & Thesaurum. Hic sumitur pro sustentatione ratione visitationis debita; quae aliquando *prandium*, alibi *convivium*, & nonnunquam *refectio* appellatur. Petrus de Murga *tr. de Benefic. q. 2. num. 124.*

§. II.

Definitur procuratio, quod sit exhibitio sumptuum necessariorum facta illis, qui Ecclesias Diocesi subjectas visitant. Trid. *sess. 24. de Reform. c. 3.*

§. III.

Causa efficiens Procuracionis est jus: neque enim officium hoc visitandi ex se facis onerosum, simul & damnosum sit Episcopis, qui ordinarie majores sumptus in itinere, quam domi facere coguntur, jura generaliter statuerunt, ut procuraciones subministrarentur ab Ecclesiis, quas visitant. *c. procuracioni. h. t. conquerente. de Officio ordinarii. c. cum ex offic. de Prescript.*

§. IV.

Subiectum Procuracionis sunt Ecclesie: & quidem Ecclesie omnes, quae oneri visitandi, oneri quoque procurandi ipsum visitantem subiectae sunt. Hinc ad procuraciones tenentur non tantum Parochiae Saeculares, sed & Monasteria, utut alias ab illis, quae ad *Legem Diocesanam* spectant, libera ac immunita sint. *c. 14. h. t. Trid. sess. 24. de Reform. c. 3.* Excipiuntur I. Oratoria privata, ubi in iis aliquoties Missae celebrentur. *c. fin. h. t.* II. Ecclesiae suae intra eandem civitatem, ubi visitans moratur, & domum, ac familiam habet saltem secundum Trident. *cir. c. 3. quamvis* ex mente Azorii *p. 2. Instit. Moral. lib. 3. c. 24. q. 4.* aliud de Jure Decretalium obtulerit. Barb. *ad d. c. 14. num. 8.* III. hospitalia, si titulum beneficii annexum non habeant, Xenodochia, Leprosaria, & alia similia loca pia, etiam cum autoritate Episcopi erecta, ita scilicet, ut licet ab Episcopo visitentur, prout visitari possunt juxta *c. 3. de Religios. domib.* Procuraciones tamen non debeant, eo quod bona hujusmodi locorum ad alios certos usus, & sustentationem pauperum destinata sint. Riccius *in sua prax. p. 4. resolut. 151.* Barb. *ad d. c. 14. n. 11. & de Poss. Epi.*

Episcop. 3. alleg. 73. n. 46. Azor. cit. lib. 3. c. 42. q. 1. Quâ ratione ex dispositione Trid. sess. 23. c. 18. neque ad Seminarium contribuere obligantur, neque ad cathedralicum, per ea, quæ notant Interpp. ad c. fin. h. t.

§. V.

Materia, seu objectum procurationis sunt omnis generis victualia, aut eorum pretium: quamvis enim in c. 1. & 2. h. t. in 6. cautum fuerit, ne procuraciones in pecunia recipiantur, tamen visitati ultrò offerant, sed præciè in victualibus, id tamen correctum est in c. 3. Eod. tit. & lib. ubi conceditur Episcopis, aliisque Visitatoribus, ut à volentibus Ecclesiarum, & locorum visitatorum Rectoribus pecunias licitè recipere possint pro sumptibus moderatis faciendis in victualibus, diebus, quibus visitationis officium personaliter exercebunt. Trid. cit. sess. 24. c. 3. Cæterum caveat visitator, ne ipse, Notarius, Secretarius, Scriba, vel quisquam suorum famulorum, ac comitum aliquod munus, quodcumque sit, & qualitercumque offeratur, recipere præsumat. Quod si fuerit contra præsumptum, recipiens graviter peccat, & intra mensem tenetur ad restitutionem dupli. c. 1. §. procuraciones. h. t. in 6. Trid. cit. sess. 24. de Reformat. c. 3. & ibi Barb. Navarr. h. t. consil. 1. Azor. loc. cit. q. 9. Quod notent Confessarii ejusmodi personarum, eas enim absolvi non posse, nisi promittant, se duplum restituras, ait Barb. ad d. c. 1. h. t. in 6. n. 17. & 22.

§. VI.

Forma procurationis stat in honesta, & moderata sustentatione Episcopi, vel alterius visitantis attentis facultatibus Ecclesiarum visitandarum, & omnibus aliis circumstantiis. Procuratio itaque limitata est ad sola victualia Visitatori, ejusdem famulis, ac jumentis præstanda, ut adeò Visitator non possit imputare expensas, quas fecit in conducendis equis, minus æstimare equos, aut vestimenta attri-

ta. Barb. de Potest. Episcop. alleg. 73. p. 3. n. 57. §. VII.

Finis procurationis est, ne visitationes omit-
tantur, si visitatores suis sumptibus visitare deberent.

§. VIII.

Effectus procurationis est, obligatio præstandæ justæ sustentationis Visitatori, quoties visitationem instituerit, modò unò annò non ultra binas vices illam faciat: non enim tenentur Visitati, nisi bis unò annò, etiam pluries ex justa causa visitantem procurare. c. cum Venerabilis. h. t. Trid. sess. 24. de Reformat. c. 3.

TITULUS XL.

De Consecratione Ecclesiæ, vel Altaris.

SUMMARIUM.

1. Consecrationis etymologia. 2. Quid sit consecratio Ecclesiæ, vel Altaris? 3. ejus origo. 4. Minister ordinarius est Episcopus loci, 5. 6. Extraordinarius Abbas, aut simplex sacerdos. 7. Que Ecclesiæ consecranda sit? 8. Quod altare? 9. Que sit consecrationis materia? 10. Que forma? 11. Divina in locis sacris peragenda. 12. & seqq. Quibus modis Ecclesiæ polluantur?

Census, de quibus agimus, imponuntur in Consecratione Ecclesiæ, vel Altaris, atque ideo meritò præsens Rubrica subjicitur.

§. I.

Si Etymologiam spectes, consecratio non nisi interventu plurium personarum concordianimo, & actione sit. c. pudenda causa 24. q. 1. Gloss. in c. Episc. d. n. 23. communiter tamen sicut ex Rubr. h. t. constat, accipitur pro quavis simplici sacratione legitime & secundum SS. Canones facta.

§. II.

Definitur consecratio Ecclesiæ, vel Altaris, quòd sit Ecclesiæ, vel altaris dedicatio facta DEO à legitimo Ministro debitâ materiâ, ac forma interveniente, cum intentione canonica.

Q 9 2

§. III.